

Spotkajmy się w 8

*Szanowni Rodzice, za nami już miesiąc wspólnej nauki.
Zapraszamy do cyklu spotkań ze szkolnym pedagogiem – wspierajmy nasze dzieci.
Zachęcamy do lektury – warto przeczytać, zapamiętać, zastosować.*

"Moje dziecko w szkole" – rola rodziców w wychowaniu i edukacji dziecka

Edukacja i wychowanie dzieci i młodzieży jest wspólną sprawą rodziców i nauczycieli. Rodzice rozpoczynają proces wychowania i edukacji, wpajają wartości, rozbudzają uczucia i kształtują wyobraźnię.

Szkoła kontynuując edukację, rozwija i pogłębia treści wyniesione z domu.

Wychowanie w rodzinie i w szkole jest tym skuteczniejsze, im mocniej opiera się na ich współdziałaniu. Tak więc, rodzina i szkoła odgrywają ważną rolę w procesie wychowania.

Wynika to z faktu, iż stanowią one dwa podstawowe środowiska wychowawcze.

Rola rodziny i szkoły jest tak wielka, gdyż w istotny sposób wpływa na życie dzieci i młodzieży.

Szczególne znaczenie ma rodzina, ponieważ stanowi ona jedno z głównych ogniw wychowania. Jest przecież naturalnym środowiskiem dziecka, w którym przebywa jeszcze przed pójściem do szkoły.

Zadaniem szkoły i domu rodzinnego jest wytworzenie w dzieciach pewnych umiejętności, ciekawości świata, otwartości, zaradności, empatii, współlistnienia i współdziałania.

Skoro oba środowiska mają takie same cele, to tym bardziej powinny działać wspólnie, idąc razem, a nie tylko obok, w jedną stronę.

O jakości uczenia i wychowania dzieci decydują: nauczyciele, sami uczniowie i rodzice.

Każdy z nich jest bardzo ważny, ale skupimy się na teraz na roli rodziców w edukacji dziecka.

Jaka jest rola rodziców w tym procesie?

Bez ich aktywności edukacja dziecka nie będzie udana.

Oto kilka refleksji na temat, jak rodzice mogą pomóc dziecku w nauce.

1. Interesuj się postępami dziecka.

Sama obecność rodziców na zebraniu w szkole jest dla dziecka bardzo istotna. Świadczy bowiem o zainteresowaniu problemami syna, czy córki, o tym, że są dla rodziców ważni. Jednak równie ważne jest zachowanie ojca czy matki po przyjściu do domu i sposób przekazania informacji o zebraniu.

Dziecko oczekując na powrót rodzica z wywiadówki przeżywa duży stres i to nie tylko to, które ma coś na sumieniu. Po powrocie do domu spróbujmy: powstrzymać emocje. - Przekraczając próg domu nie krzyczmy np. „*koniec z telewizją dopóki nie poprawisz ocen*” itp. - znajźmy czas na rozmowę - nie zaczynajmy od informacji negatywnych - mówmy o swoich odczuciach np. miło mi było, gdy pani Cię pochwaliła lub zmartwiło mnie Twoje zachowanie w szkole - gdy są problemy - **wspólnie ustalmy ich rozwiązanie.**

2. Wspieraj, ale nie wyręczaj.

Rodzice nie muszą na nowo uczyć się tego, co dziecko w szkole.

Naukę pozostawmy dzieciom.

Rodzice mają dziecko wspierać, pomagając dziecku w odrabianiu zadań domowych nie należy wyręczać dziecka. Należy wdrażać go do samodzielnej pracy.

3. Mądrze motywuj.

W procesie szkolnego uczenia się motywacja odgrywa dużą rolę.

Jest siłą pobudzającą do nauki, zdobywania wiedzy, rozszerzania zainteresowań. Kiedyś uważano,

że groźba pasa lub awantury zmotywuje do nauki. Od kar lepsze są nagrody, ale stosowanie ich musi być ostrożne. Złotym środkiem jest drobna nagroda, np. w postaci uznania rodziców, pochwały.

5. Doceniaj osiągnięcia dziecka

Warto rozróżnić tu dwa pojęcia: osiągnięcia a stopnie.

Często pytamy dziecko po powrocie do domu: „*co dziś dostałeś*”, a powinniśmy zapytać: „*czego się dziś nauczyłeś*”.

O ile łatwo jest doceniać osiągnięcia dziecka, za które otrzymuje dobre stopnie, to gorzej jest z dzieckiem, które ma kłopoty w nauce.

Na początku warto się zastanowić, czy niepowodzenia w nauce nie są objawem jakiejś przyczyny. Jest różnica między dzieckiem, które nie chce się uczyć, a takim, które uczy się wolno i nie jest w stanie zrobić tego, co się od niego wymaga. W rozpoznaniu problemu może pomóc rozmowa z wychowawcą, czy pedagogiem szkolnym, a także badanie w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

Gdy rozpoznamy naturę trudności, wspólnie zastanówmy się nad rozwiązaniem problemu.

6. Nie pozwól dziecku, by źle mówiło o sobie.

Często mamy okazję słyszeć, że dziecko źle mówi o sobie: „*jestem głupi*”, „*nie dam rady*”, „*i tak mi się nie uda*”. Są to głosy, które są wrogami sukcesu.

Zastanówmy się skąd się to bierze. Czasem nieświadomie nadajemy dziecku etykietkę i tak o nim myślimy: „*ten jest zdolny, ten powolny, ten zapominalski*”.

Sprawiamy, że dziecko tak zaczyna myśleć o sobie. A przecież każde dziecko może być postrzegane jako osoba o wielorakich cechach: raz nieśmiała, raz hałaśliwa, raz powolna i zamyślona, a raz szybka i zdecydowana, ale nigdy niejednakowa, zawsze mająca szansę rozwoju.

Jak uwolnić dziecko z przypisanej mu roli?

- a) poszukać sposobu zaprezentowania dziecku innego obrazu jego osoby
- b) stworzyć sytuację, w której dziecko może zobaczyć siebie w innym świetle
- c) pozwolić dziecku usłyszeć, jak mówimy o nim coś pozytywnego
- d) określić wzór zachowania, jakiego oczekujemy
- e) przypomnieć dziecku jakieś poprzednie osiągnięcia
- f) powiedzieć, jakie są nasze odczucia i oczekiwania.

7. Buduj w dziecku poczucie własne wartości.

Dziecko będzie pozytywnie myślało o sobie, gdy będzie miało poczucie własnej wartości. Zadaniem rodziców jest pomóc znaleźć silne strony i nauczyć dzieci wykorzystywać je do zdobycia całej satysfakcji, jaką mogą przynieść.

Nazywane jest to procesem kompensacji i oznacza równoważenie słabości poprzez maksymalne wykorzystanie swoich silnych stron.

Rolą rodziców jest pomóc wykształcić w dziecku energię i inicjatywę by zrekompensować poczucie niskiej wartości, by znaleźć sposób zrównoważenia swojej słabości, by dziecko myślało: „*może nie jestem najlepszym uczniem w klasie, ale najlepiej śpiewam, czy gram w piłkę*”.

Jest to szczególnie ważne w okresie dojrzewania, bo wówczas często jedynym źródłem poczucia własnej wartości jest akceptacja grupy rówieśniczej.

Wiara we własne możliwości może zaprowadzić na sam szczyt, a jej brak powoduje utratę mnóstwa fantastycznych okazji do nauki, zabawy, poznania ciekawych ludzi.

JAK POMAGAĆ DZIECKU W NAUCE? JAK MOTYWOWAĆ DZIECKO DO NAUKI?

Wśród wszystkiego, co cenimy jako ludzie, pomyślność naszych dzieci wydaje się szczególnie ważna, jeśli nie najważniejsza.

Czas biegnie nieubłaganie szybko. I oto dziecko kończy siedem lat i staje u bram szkolnych.

W domu dziecka podejmującego naukę w szkole, panuje podniosły nastrój.

Przygotowano już wyprawkę szkolną.

Oto nadchodzi dzień 1 września i dziecko przekracza próg szkolny, zaczynają się pierwsze zajęcia i pojawiają się... pierwsze sukcesy i pierwsze porażki.

Rozwój zainteresowania nauką i motywacją do spełniania obowiązków szkolnych zależy głównie od zainteresowania się rodziców tym, co dziecko robi w szkole.

Jeśli rodzice będą pytać co ciekawego robiono w szkole, podziwiać zapisy w zeszytach, prosić aby przeczytać fragment, którego się nauczyło, to wszystko będzie poparte pochwałami - wtedy uczeń będzie czuł satysfakcję z własnych osiągnięć i chętniej będzie pogłębiał wiedzę.

Organizacja czasu wolnego dziecka ma bardzo duże znaczenie dla prawidłowego jego rozwoju. Bez pomocy rodziców we właściwym zaplanowaniu i zorganizowaniu dnia, dziecko szybko się zniechęci, gdyż nie poradzi sobie z organizacją czasu.

Zacznie mu się wydawać, że nauka zajmuje mu cały dzień i traci możliwość do zabawy.

Ignorując naukę będzie nawarstwiało zaległości i coraz bardziej zniechęcało się do obowiązku szkolnego. Zadziała mechanizm „*błędnego koła*”. Mając zaległości, będzie otrzymywało negatywne oceny, a to spowoduje niezadowolenie rodziców i krytykę metod szkolnych.

Dziecko przekonane o tym, że szkoła jest niesprawiedliwa, tym bardziej przestanie się uczyć.

Pomoc ze strony rodziców musi być właściwa i przemyślana, nie może to być wyręczanie dzieci z ich obowiązków.

Pomagając dziecku w nauce, rodzice będą zorientowani w ich uzdolnieniach i brakach oraz zapobieganiu w porę zaległościom w nauce.

Podsumowując, aby pomóc dziecku w nauce, należy przestrzegać następujących zasad:

- dziecko powinno wykonywać zadania domowe codziennie o tym samym czasie, po obiedzie i odpoczynku,
- wykonywanie zadań domowych powinno odbywać się stale w tym samym miejscu, w ciszy i spokoju,
- przed przystąpieniem do wykonywania zadania dziecko powinno uporządkować swoje miejsce pracy i przygotować potrzebne pomoce i przybory,
- dziecko powinno najpierw wykonywać zadania trudniejsze, a potem pozostałe,
- podczas wykonywanej pracy nie należy odrywać dziecka od niej, rozmawiać z nim na inne tematy, wydawać poleceń,
- dziecko powinno po każdym 45 minutach pracy robić 5-10 minutowe przerwy,
- nie należy robić zadania za dziecko tylko z dzieckiem,
- po wykonaniu każdego zadania, wymagającego od dziecka wysiłku, należy je pochwalić,
- należy wytworzyć w domu odpowiednią atmosferę poszanowania nauki i wykształcenia.

Rodzic powinien pamiętać, że nauczyciel jest jego sprzymierzeńcem w wychowaniu, a nie wrogiem. Dlatego też rodzice winni utrzymywać stały kontakt ze szkołą, współpracować z nauczycielami i wychowawcą, bez względu na to, czy ich dzieci osiągają sukcesy czy też porażki.

Podsumowując, należy podkreślić ogromną rolę rodziców w wychowaniu i edukacji swoich dzieci.

Rodzic powinien stale dostrzegać sukcesy, porażki oraz radości i smutki swoich pociech, powinien motywować i wspierać swoje dziecko wykazując dużo zrozumienia i cierpliwości.

Życzymy Państwu satysfakcji i zadowolenia ze swoich pociech.

Elżbieta Dąbrowska – pedagog szkolny